

محصولات تراریخته در خدمت سلامت انسان

اسکندر امیدینیا

استاد زیست فناوری پزشکی - انستیتو پاستور ایران و نایب رئیس انجمن ایمنی زیستی ایران

eomid8@gmail.com

چکیده سخنرانی

بشر از دیرباز در جستجوی غذای سالم و یا در آرزوی ارتقای کیفیت غذاهای در دسترس خود بوده است. مهندسی ژنتیک یکی از جمله ابزارهای ارزشمند کشف شده بشر در دهه ۸۰ میلادی بوده که توانست رویای مهندسی ژنی و متابولیت‌های فرآورده‌های غذایی را جامه عمل بپوشاند و در دهه ۹۰ میلادی محصولات تغییر یافته ژنتیکی (GM) و هم اکنون با عنوان مهندسی شده ژنتیکی (GE) را به بازار عرضه کند. دستیابی و حضور این محصولات در بازار منجر به بحث و تحقیق در زمینه ایمنی و ملاحظات احتمالی برای سلامت انسان شده است. هر چند که قریب بیست سال از عمر مصرف محصولات تراریخته می‌گذرد و تاکنون گزارشی از عوارض احتمالی آن برای سلامتی انسان مشاهده نشده است ولی هر از چند گاهی سلامتی آن‌ها توسط تعدادی از مخالفین مهندسی ژنتیک مورد تردید قرار می‌گیرد و در این راستا دوباره بر اساس جدیدترین تکنیک‌های ارزیابی مخاطرات بررسی مجدد می‌شوند به طوری که آکادمی علوم ایالات متحده در کتاب ۲۰۱۶ خود به گزارشی اشاره می‌کند که روش‌های مدرن ارزیابی مانند تکنیک‌های مبتنی بر امیکس، پروفایل‌های متابولیکی، اسیدهای نوکلئیک و اسیدهای آمینه در دو گروه گیاهان تراریخته و غیرتراریخته را مقایسه کرده است و گیاهان تراریخته را مانند گروه کنترل غیرتراریخته سالم یافته است. در چارچوب این مقاله بر اساس تحقیقات مستند اشاره شده در گزارش آکادمی علوم، به مزایای محصولات تراریخته در جهت خدمت به سلامت انسان اشاره خواهد شد و ملاحظات مطرح شده در حوزه سلامتی پاسخ داده خواهند شد. امیدواریم با شفاف‌سازی علمی ملاحظات واقعی از ادعاهای واهی مشخص شود و سپس با حمایت همه دست اندرکاران از کاربست دستاوردهای ملی دانش‌آموختگان، بتوانیم حوزه دانشی اقتصاد زیستی کشاورزی را در راستای بهبود کیفیت محصولات کشاورزی و سلامت غذایی، افزایش سطح معیشت کشاورزان و اشتغال پایدار ارتقاء دهیم و بدانیم که سرمایه انسانی به‌عنوان سرمایه اصلی کشور و نقش تغذیه سالم خصوصا در زمان‌های حیاتی فرزندان ما به عنوان بستر توسعه فردای کشور و امدار حمایت همه ما از کاربردی نمودن دستاوردهای زیست فناوری در حوزه صنعت غذایی و تولید غذای سالم کشور، خواهد بود.